

4. Майкл Хаммер, Джеймс Чампи. Реинжиниринг корпорации. Манифест революции в бизнесе. Издательство: «Манн, Иванов и Фербер», — 2011. — 350 с.

УДК 331.1

Базалійська Н.П.

доцент, Хмельницький національний університет

Календар Н.А.

здобувач вищої освіти, Хмельницький
національний університет

КОРПОРАТИВНИЙ ТИМБІЛДИНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ HR-ІНСТРУМЕНТ КОМАНДОУТВОРЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

Епоха цифрової економіки наповнена інноваційно-технологічними, соціально-економічними, психологічними та політичними процесами, що пронизують усі сфери життєдіяльності суспільства. Водночас посилення глобалізаційних викликів, розвиток інформаційних технологій, домінування приватного комерційного інтересу над суспільним (соціальним) благом та інші тенденції також збільшують можливість виникнення конфліктів в організаціях. Додається й пришвидшення економіки завдяки діджиталізації всіх ключових процесів, що виводить необхідність швидкого й якісного реагування на людський чинник до пріоритетних завдань забезпечення ефективності управління.

Тимбілдинг є сучасною технологією формування команди за допомогою нестандартних форм впливу та виховання командного духу. В умовах конкуренції налагодження ділових зв'язків на ділових і тимбілдинг-зустрічах може сприяти взаємовигідним умовам бізнесу на основі партнерства, довіри та взаємодії. Потенціал командної діяльності можна побачити в успішному функціонуванні підприємства завдяки збільшенню інноваційних здібностей його складових шляхом створення творчої атмосфери, «множини ідей», перетворення певної групи працівників, які раніше працювали, не звертаючи уваги один на одного, у колектив односторонніх і спілків, які беруть на себе відповідальність. Фактично командний підхід можна назвати першим етапом впровадження інноваційності в HR-систему організації [1, с. 259-263].

Щоб організувати командну роботу в організації, необхідно знати особливості формування команд та основні типи (моделі) команд, адже не всі типи команд підійдуть тій чи іншій організації.

На окрему увагу заслуговують типи команд, охарактеризовані Е. Карпушиною, які, на думку дослідниці, будуть актуальними в майбутньому:

- Global Teams — Cross-Cultural Teams (глобальні команди і крос-культурні команди, які повинні будуть працювати згуртовано в екстрим-умовах міжнародного бізнесу і стануть найбільш ефективним форматом для роботи).

- Virtual Teams — віртуальні команди (уміння працювати в глобальних віртуальних командах стане однією із заповорок успіху в бізнесі майбутнього).

- Project Teams — Short-Term Teams (команди, створені для проекту, і короткострокові проектні команди).

- Multi-Teams — мультикоманди (навички ефективної одночасної роботи в декількох командах стануть ключовими для менеджерів майбутнього).

- Cross-Functional Teams (крос-функціональні команди), що включають представників різних спеціальностей.

- Woman Teams — жіночі команди (тимблдингові жіночі команди стануть популярними як можливі моделі командної роботи, а також тренувань і тестування для роботи в бізнес-середовищі) [2, с. 22-23].

Авторство тимблдингу належить військовим. Ще в 1950-х роках у Великобританії був презентований так званий «Мотузковий курс» — тренінг, покликаний забезпечити психологічну підготовку та командну сумісність військовослужбовців спецпідрозділів королівства. Курс виявився настільки вдалим, що його тут же взяли на озброєння «акули бізнесу» США. Маючи прикладний характер, цей тренінг міг вирішити головну проблему американського бізнесу — зростаючу конкуренцію з боку японців, ділова культура яких докорінно відрізнялася від американської і західноєвропейської. Японці, виховані в душі колективізму і орієнтовані на командні дії, зуміли за короткий термін зробити величезний економічний стрибок — «японське диво» — чим поставили в глухий кут світове співтовариство. Це стало першим поштовхом, який допоміг усвідомити ефективність командного підходу.

Тимблдинг (від англ. «team building») в буквальному сенсі означає «побудова команди». Командне «будівництво» спрямоване на створення груп рівноправних фахівців різної спеціалізації, які спільно несуть відповідальність за результати своєї діяльності

і на рівних підставах здійснюють розподіл праці в команді. Також тимбілдинг, у більш вузькому сенсі, розглядається як активний корпоративний відпочинок, спрямований на згуртування колективу чи команди. Тимбілдинг — це заходи, спрямовані на створення певної атмосфери в колективі, яка буде сприяти досягненню загальних цілей і згуртуванню персоналу.

У сучасних умовах господарювання питання підвищення ефективності та сталого розвитку підприємства є одними з пріоритетних в процесі управління. Для створення якісного продукту з найвищою швидкістю, слід переглянути підхід до побудови роботи персоналу. Альтернативою поетапного підходу є методика Scrum, яка давно зарекомендувала себе як дієвий інструментарій, що дозволяє поєднувати ресурси часу та потенціал персоналу в залежності від ситуації, та користується високою популярністю серед безлічі відомих світових компаній. Scrum — це одна з популярних «гнучких» методик організації роботи, яка значно підвищує продуктивність команд. На практиці вона набула найбільшого поширення в рамках проектного управління, оскільки, орієнтована на розробку продуктів з подальшою підтримкою та постійним оновленням.

Scrum-методику на підприємстві доцільно застосовувати у випадках, коли:

- немає злагодженості в роботі команди;
- поставлені завдання не виконуються вчасно, відбувається порушення планів;
- бюджет проекту значно збільшується в порівнянні з запланованим;
- завдання і обов’язки підрозділів дублюються, що викликає незлагодженість роботи виконавців, непорозуміння у тому, хто і за що відповідає, що не економить час;
- замовники залишилися незадоволені результатом минулих проектів [3].

Структура Scrum повинна бути простою (рис. 1).

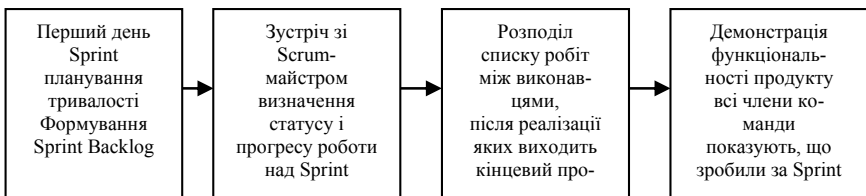

Рисунок 1. Інструменти методики Scrum як елементу корпоративного тимбілдингу в організації

Застосування підходу Scrum в управлінні колективом передбачає щоденні Standup — це зустрічі учасників команди, які тривають максимум 15 хв, і які охоплюють обговорення усіх важливих питань, що стосуються реалізації проекту (продукту). На цій зустрічі Scrum-майстер (тобто людина, яка коректно керує Scrum-процесами: проводить наради (Scrum meetings), слідкує за дотриманням принципів, розв'язує протиріччя, скеровує команду у потрібному напрямку). Ключовим етапом впровадження Scrum-методики є формування крос-функціональних команд, здатних самостійно досягати бізнес-цілей і вирішувати поставлені завдання в найкоротші терміни.

Для використання Scrum-команд необхідно дотримуватися певної технології роботи: використання Agile-принципів, розподілу ролей, планування, щоденних робочих зустрічей, артефактів. Одна з важливих умов для впровадження Agile-принципів в компанії — відповідний персонал. Команда повинна бути злагоджена, кваліфікована і компетентна, не боятися дискусій та ініціативи, брати на себе відповідальність, використовувати крос-функціональні та самокеровані командні структури, орієнтовані під єдину мету.

Отже, проблема формування і розвитку ефективних команд на сучасному етапі є однією з найактуальніших для організацій. Ефективною може бути команда, члени якої мають спільну мету, необхідні навички та вміння, високий рівень довіри і вміння домовлятися та визнаного лідера. Використання командної роботи, формування інноваційної організаційної культури, розвиток креативного мислення призводить до зміни якості робочої сили, підвищення продуктивності, оскільки спільна робота вимагає прозорості, підвищення цінності людських відносин членів команди. Тому створення Scrum-команд є чинником успішного використання гнучких підходів функціонування організації в умовах адаптації до невизначеності ринку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 380 с.

2. Горбунова В.В. Ціннісно-рольові засади особистісного успіху у командній діяльності. *Практична психологія та соціальна робота: що міс.наук.- практ. освітньо-метод. журн.* 2013. № 3. С. 19-24.

3. Scrum Methodology: Learn Scrum. — Режим доступу: <http://scrummethodology.com/>. — (дата звернення: 05.05.2022).